

Кыргыз Республикасынын «Расмий статистика жөнүндө»
Мыйзамына ылайык
Кууялуулугуна кепилдик берилет.

в соответствии с Законом Кыргызской Республики
«Об официальной статистике»
Конфиденциальность гарантируется

Маалыматтарды берүү тартибин, мөөнөтүн бузуу, аны бурмалап берүү жана кууялуулугун сактабагандыгы Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында бекитилген жоопкерчиликти тартууга алып келет.

Нарушение порядка, сроков представления информации, ее искажение и несоблюдение конфиденциальности влечет ответственность, установленную законодательством Кыргызской Республики

№2 ТП АҢЧЫЛЫК ФОРМАСЫ

ФОРМА № 2-ТП (ОХОТА)

6125145

ГКУД

ЖЫЛДЫК

ГОДОВАЯ

Кыргыз Республикасынын Улутстаткомунун
2021-ж. 23.06. № 6 токтому менен бекитилген

Утверждена Постановлением Нацстаткома
Кыргызской Республики от 23.06. 2021г № 6

МЕРГЕНЧИЛИК ЧАРБАСЫНЫН ОТЧЁТУ

ОТЧЕТ ОХОТНИЧЬЕГО ХОЗЯЙСТВА

за 20__-ж. (г.) үчүн

Жапайы жаныбарларды коргоо жана көбөйтүү боюнча иш чараларды аткаруучу аңчылык жана токой мергенчилик чарбалары, ишканалары менен уюмдары менчигинин формасына жана уюштуруу-укуктук формасына карабастан 15-февралда Кыргыз Республикасынын экология жана климат боюнча мамлекеттик комитетине; Кыргыз Республикасынын экология жана климат боюнча мамлекеттик комитети 1-марттан кечиктирбестен УСКне **ТАПШЫРЫШАТ.**

ПРЕДСТАВЛЯЮТ охотничьи и лесохозяйства, предприятия и организации, выполняющие мероприятия по охране и воспроизводству диких животных, независимо от формы собственности и организационно-правовой формы в Государственный комитет по экологии и климату Кыргызской Республики не позднее 15-февраля ГКЭК КР в НСК не позднее 1 марта

Ишкана, уюмдун аталышы
Наименование предприятия, организации

ОКПО

Аймагы (облусу, району, шаары, калктуу пункту)
Территория (область, район, город, нас. пункт)

СОАТЕ (статистикалык орган тарабынан толтурулат)
(заполняется статистическим органом)

Дареги (почта индекси, көчөсү, үй №)
Адрес (почтовый индекс, улица, № дома)

Телефон

E-mail (электрондук почта электронная почта)

« _____ » 20__-ж. (г.)

аткаруучунун аты-жөнү, телефон №
фамилия и № телефона исполнителя

Жетекчи

Руководитель _____ фамилиясы, аты, атасынын аты (ФИО)

_____ колу (подпись)

Статистикалык отчеттуулукту кабыл алуучу статистикалык органдын координаттары;
Координаты статистического органа, принимающего статистическую отчетность:

Телефон _____, факс _____, e-mail _____, Улутстаткомдун веб-сайты-www.stat.kg
Телефон _____, факс _____, e-mail _____, Веб-сайт Нацстаткома-www.stat.kg

1-бөлүм. Мергенчилик чарба тууралуу жалпы маалымат

Раздел 1. Общие сведения об охотничьем хозяйстве

Аталышы	Саптын коду Код строки	Өлчөө бирдиги Единица измерения	Бардыгы Всего	Наименование
А	Б	В	1	А
Мергенчилик кылуучу жерлердин жалпы аянты ¹⁾	01	миң га тыс.га		Общая площадь охотничьих угодий ¹⁾
Аңчылык чарба ишмердигин жүргүзүү укугу Аңчылык чарба ишмердигин жүргүзүү укугу аларга берилген аңчылык жүргүзүү жерлеринин аймактарынын аянты	02	-->--		Площадь территорий охотничьих угодий, на угодий, на которых предоставлено право ведения охотхозяйственной деятельности
анын ичинде мергенчиликке тиешелүү жерлер	03	-->--		в том числе охваченных охотоустройством
Отчёттук жыл ичинде жапайы жаныбарлардын санына эсеп жүргүзүлгөн аянт	04	-->--		Площадь, на которой проведен учет численности диких животных за отчетный год
Ишмердик жүргүзүүгө уруксат алган юридикалык жана жеке жактардын саны	05	бирдик единиц		Количество юридических и физических лиц, получивших лицензию на деятельность

1) Аңчылык чарба ишмердигин жүргүзүү укугу же аңчылык чарбасын башкаруу укугу ыйгарым укуктуу мамлекеттик органда болгон, аларга берилген аңчылык жүргүзүү жерлеринин аймактары боюнча маалыматтар келтирилет.

1) сведения приводятся по территории охотничьих угодий, на которых предоставлено право ведения охотхозяйственной деятельности, либо находящихся в ведении уполномоченного госоргана управления охотничьим хозяйством.

2-бөлүм. өсүмдүктөр жана жаныбарлар дүйнөсүн коргоо ²⁾

Раздел 2. Охрана животного и растительного мира²⁾

Аталышы	Саптын коду Код строки	Өлчөө бирдиги Единица измерения	Иш жүзүндө Фактически	Наименование
А	Б	В	1	А
Жаныбарлар жана өсүмдүктөр дүйнөсү боюнча табылган тартип бузуулар - бардыгы	01	окуялардын саны число случаев		Выявлено нарушений по животному и растительному миру - всего
анын ичинде: аңчылык боюнча	02	--«--		в том числе: по охоте
баалуу аң тери сырьесун колдонуу боюнча	03	--«--		по использованию пушно-мехового сырья
Администрациялык органдар тарабынан каралган кылмыш иштери	04	бирдик единиц		Рассмотрено дел административными органами
Айыптар жана доолор төлөтүп алынды, бардыгы	05	миң сом тыс.сом		Взыскано штрафов и исков, всего
анын ичинде жаныбарлар жана өсүмдүкөр дүйнөсүнүн пайдалануу эрежелерин бузгандыгы үчүн	06	окуялардын саны число случаев		в том числе: за нарушение правил пользования животным и растительным миром
ошол эле	07	миң сом тыс. сомов		то же
Баалуу аң тери сырьесун мыйзамсыз сатуу /сатып алуу жана иштетүү	08	окуялардын саны число случаев		Незаконная продажа/покупка/ и переработка пушно-мехового сырья
ошол эле	09	миң сом тыс.сомов		то же

2) Аңчылык чарбасын жана аңчылык чарба ишмердигинин (аңчылыкты колдонуучулар) субъекттерин башкаруу ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын түзүмдүк бөлүмдөрүнүн маалыматтарынын негизинде толтурулат

2) Заполняется на основании данных структурных подразделений уполномоченного госоргана управления охотничьим хозяйством и субъектов охотхозяйственной деятельности (охотпользователей).

3-бөлүм. Жапайы жаныбарларынын саны, жайлаштыруу жана аларды олжолоо¹⁾
(баш)

Раздел 3. Численность, расселение и добыча диких животных ¹⁾
(голов)

Жапайы жаныбарлардын түрү	Саптын коду Код строки	Жалпы саны Общая численность	Жайгаштырылды Расселено	Кармалды (атылды, кармалып алынды) Добыто (отстрелено отловлено),	анын ичинде өткөрүлдү в том числе реализовано	Виды диких животных
А	Б	1	2	3	4	А
Туяктуулар:	01					Копытные
каман	02					кабан/sus scrofa
сибир элиги	03					козуля сибирская /capreolus pygargus
тоо эчки	04					козерог/carpa ibex
аркар, кулжа	05					архар/ovis ammon

Жапайы жаныбарлардын түрү	Саптын коду Код строки	Жалпы саны Общая числен ность	Жайгаш тырылды Расселе но	Кармалды (атылды, кар малып алынды) Добыто (отстрелено отловлено),	анын ичинде откөрүлдү в том числе реализова но	Виды диких животных
А	Б	1	2	3	4	А
Териси баалуу айбандар:	06					Пушные звери
карышкыр	07					волк обыкновенный/canis lupus
чоо	08					шакал/canis aureus
түлкү	09					лисица обыкновенная /vulpes vulpes
карсак түлкү	10					корсак/vulpes corsac
ласка	11					ласка/mustela nivalis
арс чычкан	12					горноста́й/mustela erminea
ач күсөн	13					хорек степной/mustela eversmanni
америка норкасы	14					норка американская /mustela vison
кашкулак	15					барсук/meles meles
азия кашкулагы	16					барсук азиатский/meles leucurus
ала-була мышык же талаа мышыгы	17					кошка пятнистая или степная /felis libyca
тыйын чычкан	18					белка обыкновенная /sciurus vulgaris
сары чычкан	19					суслик желтый/spermophilus fulvus
калдык же тьяньшань тыйын чычканы	20					суслик реликтовый или тьяньшанский/spermophilus relictus
көк суур	21					сурок серый /marmota baibacina
кызыл суур	22					сурок красный /marmota caudata
ондатр	23					ондатра/ondatra zibethicus
кум таштуу коён	24					заяц-песчаник/lepus capensis
кызыл китептеги жаныбарлардын түрлөрү	25					краснокнижные виды
таш суусары	26					куница каменная/martes foina
суу күндүзү	27					выдра речная/lutra lutra
күрөң аюу	28					медведь бурый/ursus arctos
мадыл	29					манул/felis manul
түркстан сүлөөсүнү	30					рысь туркестанская/lynx lynx
илбирс	31					барс снежный/uncia uncia
асыл бугу	32					олень благородный /cervus elaphus
жейрен	33					джейран/gazella subgutturosa
Мензбир сууру	34					сурок Мензбира/marmota menzbieri
индия чүткөрү	35					дикообраз индийский /hystrix indica
кичи кош аяк	36					тушканчик малый/allactaga elater
секиргич кош аяк	37					тушканчик-прыгун/allactaga sibiricas
боз эчкемер	38					варан серый/varanus griseus
Канаттуулар	39					Птицы
гималай улары	40					улар гималайский /tetraogallus himalayensis
чилдер	41					куропатки/perdix
каздар	42					гуси/anser brisson
өрдөктөр	43					утки/anas
кыргоол	44					фазан/phasianus colchicus
кызыл китептеги канаттуулардын түрлөрү	45					краснокнижные виды
кидик бүркүт	46					орел-карлик/hieraetus pennatus
коркоо шакылдак	47					могильник/aquila heliaca
бүркүт	48					беркут/aquila chrysaetos
көк жору	49					бородач/gyraetus barbatus
тарпчыл	50					стервятник/neophron percnopterus
кара жору	51					гриф черный /aegyptius monachus
ак кажыр	52					сип белоголовый /gyps fulvus
гималай жорусу	53					гриф гималайский /gyps himalayensis
ителги	54					балобан/falco cherrug
кара ылаачын	55					сапсан/falco peregrinus
сары шумкар	56					сокол рыжеголовый /falco pelegrinoides
каркыра	57					журавль-красавка/anthropoides virgo
тоодак	58					дрофа/otis tarda
безбелдек	59					стрепет/tetrax tetrax
жорго тоодак	60					дрофа-красотка/chlamydotis undulata
кара боор	61					рябок чернобрюхий /pteroles orientalis
ак тош кара боор	62					рябок белобрюхий /pteroles alchata
бүлдүрүк	63					саджа/syrnithptes paradoxus
үкү	64					филин/bubo bubo
каракур	65					тетерев/lygurus tetrax

4-бөлүм. Биологиялык ар түрдүүлүктү жана ландшафты коргоого кеткен чыгымдар
Раздел 4. Расходы на охрану биоразнообразия и ландшафта

(миң сом)
(тыс. сомов)

Аталышы Наименование	Саптын коду Код строки	Чыгымдар — бардыгы Всего расходов	Анын ичинде томонку каражаттардын эсебинен: В том числе за счет средств:					
			Республикалык бюджеттин Республиканского бюджета	Жергиликтүү бюджеттин Местного бюджета	Чет өлкөлүк насыянын Иностранного кредита	Чет өлкөлүк гранттын жана гуманитардык жардамдын Иностранных грантов и гуманитарной помощи	Ишканынын менчик Каражаттарынын Собственных средств предприятий	Башкалар Другое
А	Б	1	2	3	4	5	6	7
Чыгымдар, бардыгы (02+14-сап. суммасы) Всего расходов (сумма строк 02+14)	01							
Мергенчилик чарбаны жүргүзүүгө кеткен күнүмдүк чыгымдар, бардыгы (03+11+12+13-сап. суммасы) Текущие расходы на ведение охотничьего хозяйства, всего (сумма строк 03+11+12+13)	02							
анын ичинде: Биотехникалык иш-чараларды кошкондогу жапайы жаныбарларды коргоого, көбөйтүүгө кеткен чыгымдар, (04+05+06+07-сап. суммасы) в том числе: Затраты на охрану и воспроизводство диких животных, включая биотехнические мероприятия (сумма строк 04+05+06+07)	03							
анын ичинен: егердик коргоо кызматын жана коргоону ишке ашырган башка кызматкерлерге кеткен чыгымдар из них: затраты на содержание егерской службы охраны и других работников, осуществляющие охраны	04							
жапайы жаныбарлардын санына эсеп жүргүзүү проведение учета численности диких животных	05							
жапайы жаныбарларды коргоо охрана диких животных	06							
жапайы жаныбарларды сактоо, көбөйтүү боюнча биотехникалык иш-чаралар (08+09+10) биотехнические мероприятия по сохранению и воспроизводству диких животных (08+09+10)	07							
анын ичинен: жапайы жаныбарларды жайлаштыруу из них: расселение диких животных	08							
жапайы жаныбарлардын тоюту подкормка диких животных	09							
башка биотехникалык иш-чаралар другие биотехнические мероприятия	10							
Башкалар Прочие	11							

	Б	1	2	3	4	5	6	7
Курчап турган чойронү коргоо чөйрөсүндөгү изилдөөлөр жана иштеп чыгуулар Исследования и разработки в сфере охраны окружающей среды	12							
Анчылыкты уюштуруу жана анчылык-экономикалык текшерүү Охотоустройство и охотоэкономическое обследование	13							
Мергенчилик чарбаны жүргүзүүгө кеткен инвестициялык чыгымдар (чыгымдардын түрү көрсөтүлсүн) Инвестиционные расходы на ведение охотничьего хозяйства (указать какие)	14							

5-бөлүм. Анчылык чарбанын ишмердүүлүгүнөн финансылык түшүүлөр.
Раздел 5. Финансовые поступления от охотхозяйственной деятельности.

Аталышы	Код строки	Общая сумма, тыс. сомов		Наименование
А	Б	1		А
Бардык кирешелер (2-саптан 7-сапка чейинки саптардын суммасы)	1			Всего доходов, сумма строк 2 и 7
Анчылык чарбанын ишмердүүлүгүнөн алынган кирешелер (3 саптан 6-сапка чейинки саптардын суммасы)	2			Доходы от охотхозяйственной деятельности, сумма строк с 3 по 6
жапайы жаныбарларды кармагандыгы (тузакка түшүрүү, атып алып кармаганы) үчүн	3			за добычу (отлов, отстрел) диких животных
жарандарга анчылык жүргүзүүдө көрсөтүлгөн кызматтардан	4			от услуг, оказанных гражданам при производстве охоты
мергенчилик базаларды жана кайык станцияларды колдонуудан	5			от эксплуатации охотничьих баз и лодочных станций
Башка кирешелер	6			Прочие доходы
Аталышы	Код строки	Общее количество	Общая сумма, тыс. сомов	Наименование
А	Б	1	2	А
Мергенчилик азыктарды сатуудан кирешелер (8-саптан 14-сапка чейинки саптардын суммасы)	7	X		Доходы от реализации продукции охоты сумма строк с 8 по 14
Баалуу аң терилери, миң даана	8			Пушнина, шкурки, тыс. шт
Жапайы туяктуу жаныбарлардын эти, тонн	9			Мясо диких копытных животных, тонн
Жапайы жаныбарлардын майы, кг	10			Жир диких животных, кг
Жаныбарлардын өтгөрү жана жыпар жыттары, кг	11			Желчь и мускус животных, кг
Туяктуу жаныбарлардын мүйүздөрү (бугулардын сырты түктүү жаш мүйүзүнөн тышкары), кг	12			Рога копытных животных (кроме пантов), кг
Бугулардын сырты түктүү жаш мүйүзү, кг.	13			Панты маралов, кг
Жапайы канаттуулар, миң баш	14			Диких птиц, тыс. голов
Анчылыктан башка азыктар	15	X		Прочая продукция охоты

ИНСТРУКЦИЯ ПО ЗАПОЛНЕНИЮ ФОРМЫ N 2-ТП (ОХОТА) "ОТЧЕТ ОХОТНИЧЬЕГО ХОЗЯЙСТВА"

Общие указания

1.1. Отчет охотничьего хозяйства представляют лесоохотничьи и охотничьи хозяйства, охотничьи общества и другие предприятия и организации, которые занимаются охраной и воспроизводством диких животных.

1.2. Первичной документацией по учету мероприятий, направленных на охрану и воспроизводство диких зверей и птиц, являются акты, наряды, ведомости приемки работ, материалы по учету численности диких животных; по учету площади охотничьих угодий, на которых предоставлено право ведения охотхозяйственной деятельности, либо находящихся в ведении уполномоченного госоргана управления охотничьим хозяйством: договора о ведении охотхозяйственной деятельности, материалы межхозяйственного и внутрихозяйственного охотустройства, охотэкономического обследования; по учету труда и заработной платы: личные карточки, приказы (распоряжения) о приеме на работу, переводе на другую работу, расчетные, расчетно-платежные ведомости и другие; по учету добычи (отстрелу) и реализации: лицензии (разрешения), отстрелочные карточки, путевки, приемосдаточные документы (накладные, счета) и квитанции; по учету питомников и ферм по разведению диких зверей и птиц: разрешения (приказы) на организацию питомника (дичефермы), наряды, накладные, акты; по охране животного и растительного мира: протоколы, журнал о нарушениях правил охоты и другие.

1.3. Отчет подписывает руководитель, который несет ответственность за правильность составления отчета и своевременное его представление в установленный срок и адреса.

1.4. Отчет заполняют четко и разборчиво в тех единицах измерения, которые предусмотрены формой. По показателям в натуральном выражении данные приводятся в целых числах: голов, тыс.га, число случаев и т.д., а по показателям в стоимостном выражении - в тыс. сомов с одним десятичным знаком.

1.5. Графы и строки, не заполняемые отчитывающимся предприятием (организацией), должны быть прочеркнуты.

1.6. Если в отчетном периоде была произведена передача организации или охотничьего хозяйства из одной системы в другую, то данные по переданной организации или охотничьему хозяйству включаются в отчет принявшего его подразделения, о чем указывается в пояснениях к отчету.

1.7. Отчет заполняется на основании действующих нормативно правовых актов в сфере охоты и охотничьего хозяйства в республике.

Основные понятия и термины

К природоохранной деятельности относятся мероприятия, непосредственно связанные с предотвращением, сокращением и устранением загрязнения или другого ущерба, нанесенного окружающей природной среде в результате производственной деятельности.

Природоохранные расходы включают расходы государства, предприятий (организаций, учреждений), направленные на деятельность по предотвращению, контролю и сокращению загрязнения окружающей природной среды, охрану природы и управление природными ресурсами.

Общие затраты на охрану окружающей среды – сумма инвестиционных и текущих расходов, направленных на природоохранную деятельность.

Инвестиционные расходы представляют собой расходы, связанные с осуществлением строительства природоохранных объектов и сооружений, реконструкцией, заменой, модернизацией и расширением основных экологических фондов.

Текущие (эксплуатационные) расходы включают затраты на эксплуатационное обслуживание и оплату труда собственного персонала при природоохранных работах. Значительная доля таких расходов связана с обслуживанием оборудования природоохранного назначения.

Охрана биоразнообразия и ландшафта относится к мерам, направленным на охрану и восстановление отдельных видов флоры, фауны и экосистем. Из этих мер исключены: создание и поддержание зеленых насаждений вдоль дорог и мест отдыха, охрана и восстановление исторических памятников и искусственно сооруженных ландшафтов, а так же мероприятия, направленные на получение экономических результатов.

Поступления от реализации побочных продуктов представляют собой стоимость любых побочных продуктов, произведенных в ходе природоохранных мероприятий. Они могут быть либо проданы, чтобы принести доход, либо использованы для внутренних нужд, что приведет к снижению затрат.

Раздел 1. Общие сведения об охотничьем хозяйстве

1.1. К охотничьим угодьям относятся все земельные, лесные и водопокрытые площади, которые служат местом обитания диких животных и могут быть использованы для ведения охотничьего хозяйства.

Данные по строке "Общая площадь охотничьих угодий" показываются на основании учета охотустройства.

1.2. По строке "Площадь территорий, предоставленных для ведения охотхозяйственной деятельности" показывается площадь угодий, закрепленных за охотопользователями в соответствии с нормативными правовыми актами Кыргызской Республики.

1.3. По строке "В том числе охваченных охотустройством" показывается площадь охотничьих угодий, на которой проведено охотустройство в соответствии с проектом ведения охотничьего хозяйства.

1.4. При заполнении строки "Площадь, на которой проведен учет численности диких животных" следует указать площадь охотничьих угодий, на которой определена численность диких животных в соответствии с действующим методическим руководством и инструкциями по учету.

Если учет проводился несколько раз на одной и той же площади, то она включается в отчет один раз по площади наибольшего охвата.

Раздел 2. Охрана животного и растительного мира

2.1. По строке "Выявлено нарушений по животному и растительному миру- всего" показывается число случаев, по которым составлены протоколы.

2.2. По строке "Рассмотрено дел административными органами" указывается количество дел, рассмотренных в течение отчетного года, независимо от того, направлены дела в отчетном году или ранее.

2.3. По строке "Взыскано штрафов и исков" указывается сумма, взысканная в административном порядке с нарушителей правил пользования животным и растительным миром и с виновных в нанесении ущерба природным ресурсам

2.4. По строке "Незаконная продажа (покупка) и переработка пушно-мехового сырья" показывается стоимость конфискованных шкурок зверей.

Раздел 3. Численность, расселение и добыча охотничьих животных

3.1. В графе "Общая численность" указываются данные о численности (наличии поголовья) охотничьих животных в закрепленных охотничьих угодьях на основании проведенного учета в отчетном году. При проведении учета необходимо пользоваться действующими методическими руководствами и инструкциями.

Если в отчетном году учет проводился несколько раз, то включаются данные, наиболее полно отражающие поголовье животных.

В тех случаях, когда учет численности не проводился в отчетном году по тому или иному виду охотничьих животных, то приводятся данные по последнему учету этого вида.

3.2. В графу "Добыто (отстрелено, отловлено)" включаются данные о фактическом изъятии из охотничьих угодий диких животных на основании ведомости регистрации охоты, разрешений, карточек отстрела (отстрелочных карточек). В эту графу включаются также животные, отловленные и проданные в другие организации (для расселения, в зоопарки).

3.3. В графе "В том числе реализовано" показываются данные о количестве зверей и птиц, проданных торговым, заготовительным и другим предприятиям, организациям на основании приемо-сдаточных документов.

Охотничьи животные, добытые для личных нужд охотников, в графу "в том числе реализовано" не включаются.

Данные в этой графе отражаются по копытным - в штуках туш, по пушным зверям - в штуках шкур, а по дичи - в штуках тушек.

Примечание: Наименование животных в данной форме расписаны на 3-х языках: на кыргызском, на русском и на латинском.

Раздел 4. Расходы на охрану биоразнообразия и ландшафта

4.1. По строке "Затраты на охрану и воспроизводство диких животных, включая биотехнические мероприятия" включаются данные о всех затратах на проведение учета численности диких животных, их охрану, содержание госохотнадзора и егерской службы, а также на осуществление биотехнических мероприятий по сохранению и воспроизводству диких животных и другие затраты.

4.2. В «Затраты на содержание егерской службы охраны и других работников, осуществляющих охрану», осуществляющих функции охраны животного мира включаются: заработная плата соответствующих работников, стоимость спецодежды, табельного оружия, расходы на приобретение и содержание транспорта, горючего, средств связи, специнвентаря и другие расходы по содержанию этой службы.

4.3. По строке "Проведение учета численности диких животных" показываются затраты на проведение работ по учету численности диких животных, аренду транспорта, средств связи, горючего, а также другие затраты, связанные с учетом диких животных.

4.4. По строке "Охрана диких животных" показываются целевые (дополнительные) затраты на аренду транспорта, приобретение и содержание средств связи, горючего, а также другие затраты, связанные с охраной диких животных.

4.5. По строке "Биотехнические мероприятия по сохранению и воспроизводству диких животных" показываются суммы, расходуемые на указанные цели за счет средств бюджета и иных источников.

К затратам на биотехнические мероприятия по сохранению и воспроизводству диких животных относятся суммы, израсходованные на расселение диких животных, приобретение, заготовку и выкладку кормов для подкормки диких животных, создание подкормочных площадок, кормовых полей, искусственных гнезд, строительство биотехнических сооружений (кормушек, кормохранилищ, силосных ям, солонцов, галечников), проведение мероприятий по борьбе с заболеваниями диких животных и «вредными» животными.

В эти затраты включаются: заработная плата работников несписочного состава, производящих вышеуказанные работы по установленным расценкам; выплата за отлов или отстрел «вредных» животных (например, волков, бродячих собак), а также затраты на содержание питомников и ферм по разведению диких животных, транспортные и другие расходы, связанные с проведением биотехнических мероприятий.

Не включаются в затраты на охрану и воспроизводство диких животных, включая биотехнические мероприятия: объем трудоемкости (в денежном выражении) членов общества охотников в выполнении биотехнических мероприятий, заработная плата работников, занятых в охотничьем хозяйстве, а также затраты на содержание и кормление охотничьих собак, лошадей и на другие охотхозяйственные мероприятия.

4.6. По строке "Расселение диких животных" показываются затраты на приобретение, завоз и выпуск диких животных в охотничьи угодья для повышения их продуктивности. К данным по этим строкам относятся: стоимость животных, кормов, оборудования по перевозке зверей и птиц, транспортные расходы и расходы по обследованию охотничьих угодий под расселение охотничьих животных и по их приживаемости, а также заработная плата работников.

При заполнении указанных показателей в количественном измерении, а также графы 2 раздела III следует в расселении показывать число диких животных, которые завезены и выпущены в охотничьи угодья для повышения их продуктивности.

4.7. По строке "Подкормка диких животных", показываются все затраты, связанные с заготовкой и приобретением кормов, которые выложены в отчетном году, включая стоимость семян и продукции с подкормочных полей и площадок.

По строке "Подкормка диких животных" приводятся данные о затратах по фактически выложенным кормом: мясо-рыбные корма, сено, веники, зерно и комбикорма, корнеплоды и другие, а также корма с площадей, занятых под посевами и посадками кормовых культур (включая их стоимость и суммы дополнительных затрат).

Примечание: исходя из средней урожайности оставленных на корню кормов, рассчитывается урожай на всю занятую культурой площадь в весовых единицах, что оформляется соответствующими документами.

4.8. По строке «Прочие» приводятся данные, которые не могут быть выделены в отдельную статью, а также виды деятельности, не вошедшие в другие категории.

4.9. По строке «Исследования и разработки в сфере охраны окружающей среды» включаются научные исследования и разработки, проводимые с целью охраны биоразнообразия и ландшафта.

4.10. По строке "Охотустройство и охотэкономическое обследование" показываются затраты на проведение работ по внутри- и межхозяйственному охотустройству и экономическому обследованию охотничьих угодий для организации ведения и развития охотничьего хозяйства.

4.11. В графах 2-7 показываются источники финансирования природоохранных расходов. При этом в расходах за счет республиканского бюджета учитываются и средства государственного софинансирования определенных мероприятий.

“МЕРГЕНЧИЛИК ЧАРБАСЫНЫН ОТЧЁТУ” №2 ТП АҢЧЫЛЫК - ФОРМАСЫН ТОЛТУРУУ БОЮНЧА НУСКАМА

Жалпы көрсөтмөлөр

1.1. Мергенчилик чарбасынын отчётун жапайы жаныбарларды коргоо жана көбөйтүү менен алектенип жаткан токой мергенчилик жана мергенчилик чарбалары, мергенчилер коому жана башка ишканалар менен уюмдар тапшырышат.

1.2. Жапайы айбанаттарды жана канаттууларды коргоо жана көбөйтүүгө багытталган иш-чаралардын эсеби боюнча алгачкы документтер актылар, наряддар, иштерди кабыл алуу ведомостору, санын эсептөө боюнча материалдар; бекитилген аңчылык кылуучу жерлердин аянтынын эсеби боюнча материалдар: аңчылык чарбанын ишмердүүлүгүн жүргүзүү жөнүндө келишимдер, чарба аралык жана ички чарбалык аңчылык уюштуруу материалдары, аңчылык-экономикалык текшерүү; эмгек жана айлык акысынын эсеби боюнча материалдар: өзүк картоткалар, ишке кабыл алуу, башка ишке которулуу боюнча буйруктар, эсептешүү, эсептешме-төлөм ведомостор жана башкалар; олжолоо (атуу) жана иштетүү эсеби боюнча материалдар: лицензиялар (уруксааттар), атуу картоткасы, жолдомолор, кабыл алуу-өткөрүү документтери (коштомго кагаздар, эсептер) жана дүмүрчөктөр, жапайы айбанаттарды жана канаттууларды көбөйтүү боюнча питомниктердин жана фермалардын эсеби боюнча материалдар: питомникти (канаттуу фермасы) уюштурууга уруксаат (буйруктар), жаныбарлар жана өсүмдүктөр дүйнөсүн коргоо боюнча наряддар, коштомго кагаздар, актылар: протоколдор, аңчылык эржелерин бузуу жөнүндө журналдар жана башкалар болуп саналат.

1.3. Отчётко отчёттун туура түзүлгөндүгүнө жана белгиленген мөөнөт менен дарегине өз убагында тапшырылгандыгына жооп берген жетекчи кол коет.

1.4. Отчёт формада каралган өлчөө бирдигинде так жана ачык толтурулат. Накталай түрдөгү көрсөткүчтөр боюнча маалыматтар жалпы санда келтирилет: башы, миң га, окуялардын саны ж.б., ал эми нарктык түрдөгү көрсөткүч боюнча – бир ондук белги менен миң сом.

1.5. Отчёт берүүчү ишканалар (уюмдар) тарабынан толтурулбай калган графалар жана саптар чийилип салынышы керек.

1.6. Эгерде отчёттук мезгилде уюм же мергенчилик чарба бир системадан башка бир системага берилген болсо, анда уюмга же мергенчилик чарбага берилген маалыматтар түшүндүрмө эмне жөнүндө экенин көрсөтүлгөнүн кабыл алган бөлүмдөр тарабынан отчётко киргизилет.

1.7. Отчёт республикадагы аңчылык жана мергенчилик чарбасынын чөйрөсүндөгү колдонуудагы ченемдик-укуктук актылардын негизинде толтурулат.

Негизги түшүнүктөр жана терминдер

Жаратылышты коргоо ишмердигине алдын алуу, кыскартуу жана булгануу же өндүрүш ишмердигинин натыйжасында айлананын-чөйрөгө алып келген башка зыянды жоюу менен байланыштуу иш-чаралар кирет.

Жаратылышты коргоо чыгымдарына алдын алуу, көзөмөлдөө жана айлана-чөйрөгө булганууну жоюу, жаратылышты коргоо жана жаратылыш ресурстарын башкаруу ишмердигине багытталган мамлекеттин, ишканалардын (уюмдардын, мекемелердин) чыгымдары кирет. иинии

Айлана-чөйрөнү коргоо үчүн кеткен жалпы чыгымдар – жаратылышты коргоо ишмердигине багытталган инвестициялык жана күнүмдүк чыгымдардын суммасы.

Инвестициялык чыгымдар жаратылышты коргоо объекттеринин жана курулмалардын, кайра келбеттөөлөрдүн, алмаштыруулардын, негизги экологиялык фонддорду модернизациялоонун жана кеңейтүүнүн курулуштарын ишке ашыруу менен байланыштуу чыгымдарды камтыйт.

Күндөлүк (пайдалануучу) чыгымдарга пайдалануучу тейлөөлөргө жана жаратылышты коргоо иштерин аткарган жеке кызматчылардын эмгек акысына кеткен чыгымдар кирет. Мындай чыгымдардын маанилүү үлүшү жаратылыштык багыттагы жабдыктарды тейлөө менен байланышкан.

Биологиялык ар түрдүүлүктү жана ландшафты коргоого флоранын, фаунанын жана экосистемдердин айрым түрлөрүн коргоого жана калыбына келтирүүгө багытталган чаралар кирет. Алардын ичинен төмөнкүлөр эске алынбайт: жолдун жээги менен эс алуучу жерлерге бак-дарактарды отургузууну түзүү жана колдоо, тарыхый эстеликтер менен жасалма курулган ландшафттарды коргоо жана калыбына келтирүү, ошондой эле экономикалык натыйжаларды алууга багытталган иш-чаралар.

Кошумча продуктуну иштетүүдөн түшкөн түшүүлөр өзү менен кошо жаратылышты коргоо иш-чараларынын жүрүшүндө өндүрүлгөн кошумча продуктулардын наркын көрсөтөт. Алар киреше алып келүү үчүн сатылып кетиши же чыгымдарды төмөнтүгө алып келген ички керектөөлөр үчүн пайдаланышы мүмкүн.

1- бөлүм. Аңчылык чарбасы тууралуу жалпы маалымдар

1.1. Аңчылык кылуучу жерлерге жапайы жаныбарлардын жашоочу жери болуп кызмат кылган бардык жер, токой жана суу менен жабылган аянттар кирет жана булар аңчылык чарбачылыктын жүргүзүү үчүн пайдаланылышы мүмкүн.

«Аңчылык кылуучу жерлердин жалпы аянты» сабындагы маалыматтар аңчылык уюштуруу эсебинин негизинде көрсөтүлөт.

1.2. «Мергенчилик чарбачылык ишмердигин жүргүзүү үчүн берилген аймактын аянты» сабында Кыргыз Республикасынын ченемдик-укуктук актыларына ылайык аңчылыкты пайдалануучуларга бекитилген жерлердин аянты көрсөтүлөт.

1.3. «Анын ичинде аңчылыкка тиешелүү жерлер» сабында мергенчилик чарбасын жүргүзүү долбооруна ылайык аңчылык өткөрүлгөн аңчылык кылуучу жерлердин бекитилген аянты көрсөтүлөт.

1.4. «Жапайы жаныбарлардын санына эсеп жүргүзүлгөн аянт» сабын толтурууда, эсеп боюнча колдонуудагы методикалык колдонмо жана нускамага ылайык жапайы жаныбарлардын саны аныкталган аңчылык кылуучу жерлердин аянтын көрсөтүп кетүү керек.

Эгерде эсеп ошол эле бир жерде бир нече жолу өткөрүлсө, анда ал отчётко эң көп жерди камтыган аянт боюнча бир жолу киргизилет.

2- бөлүм. Өсүмдүктөр жана жаныбарлар дүйнөсүн коргоо

2.1. «Жаныбарлар жана өсүмдүктөр дүйнөсү боюнча табылган тартип бузуулар - бардыгы» сабында протокол түзүлгөн учурлардын саны көрсөтүлөт.

2.2. «Ишгер администрациялык органдар тарабынан каралды» сабында отчёттук жыл ичинде же андан мурун жөнөтүлгөнүнө карабастан отчёттук жыл ичинде каралган иштердин саны көрсөтүлөт.

2.3. «Айып жана доо төлөтүлүп алынды» сабында жаныбарлар жана өсүмдүктөр дүйнөсүн пайдаланууда эрежелерди бузгандардан, жаратылыш ресурстарына зыян алып келген күнөөлүүлөрдөн администрациялык иретте төлөтүлүп алынган айыптардын суммасы көрсөтүлөт.

2.4. «Баалуу аң тери сырьесун мыйзамсыз сатуу (сатып алуу) жана иштетүү» сабында конфискацияланган жаныбарлардын терисинин наркы көрсөтүлөт.

Бул нускаманын чыккандыгына байланыштуу Кыргыз Республикасынын Улутстаткому тарабынан бекитилген №2 тп аңчылык – формасын толтуруу боюнча 2006-ж. 17-ноябрындагы №36 мурунку колдонуудагы нускама жокко чыгарылат.

3- бөлүм. Аңчылык жаныбарлардын саны, жайлаштыруу жана аларды олжоло

3.1. «Жалпы саны» графасында отчеттук жылы өткөрүлгөн эсептин негизинде аңчылык кылуучу жерлерге бекитилген аңчылык жаныбарлардын саны жөнүндө (башынын болушу) маалыматтар көрсөтүлөт. Эсепти жүргүзүүдө колдонуудагы методикалык жетекчиликтер жана нускамаларды пайдалануу керек.

Эгерде отчеттук жылы бир нече жолу эсеп өткөрүлсө, анда жаныбарлардын жалпы санын эң эле толук чагылдырган маалыматтар камтылат.

Отчеттук жылы аңчылык жаныбарларынын тигил же бул түрү боюнча санынын эсеби жүргүзүлбөгөн учурда анда бул түрдүн акыркы эсеби боюнча маалыматтар келтирилет.

3.2. «Олжолонду (атылды, кармалды)» графасында аңчылыкты каттоо ведомосторунун, атуу карточкасынын уруксатынын негизинде жапайы жаныбарлардын аңчылык кылуучу жерлерден иш жүзүндө алынгандары жөнүндө маалыматтар камтылат. Бул графага кармалып алынган, башка уюмдарга сатылып кеткен (зоопаркка жайлаштыруу үчүн) жаныбарлар дагы камтылат.

3.3. «Анын ичинде өткөрүлдө» графасы кабыл алуу-өткөрүү документтеринин негизинде соода, даярдоочу жана башка ишканаларга, уюмдарга сатылган айбандар жана куштардын саны жөнүндө маалыматтарды көрсөтөт.

Аңчылардын жеке муктаждыктары үчүн олжолонгон аңчылык жаныбарлары «анын ичинде өткөрүлдү» графасына кирбейт.

Бул графадагы маалыматтар туяктуулар – союлган бүтүн эт бир даана, териси баалуу айбандар – териси бир даана, куштар – союлган бүтүн эт бир даана боюнча чагылдырылат.

Эскертүү: Бул формадагы жаныбарлардын аталышы үч тилде жазылды: кыргыз, орус жана латын тилинде.

4- бөлүм. Биологиялык ар түрдүүлүктү жана ландшафты коргоого кеткен чыгымдар

4.1. “Биотехникалык иш-чараларды кошкондогу жапайы жаныбарларды коргоого жана көбөйтүүгө кеткен чыгымдар” сабына жапайы жаныбарлардын санынын эсебин жүргүзүүгө, коргоого, мамлекеттик аңчылык көзөмөл жана егердик кызматтын эмгек акысына, ошондой эле жапайы жаныбарларды коргоо жана көбөйтүү боюнча биотехникалык иш-чараларды ишке ашырууга жана башкага кеткен чыгымдар кирет.

4.2. “Коргоону жүзөөгө ашыруучу егердик коргоо кызматы жана башка кызматчылар эмгек акысына кеткен чыгымдардагы” жаныбарлар дүйнөсүн коргоо милдетин ишке ашырууга төмөнкүлөр кирет: тийиштүү кызматчылар эмгек акысы, атайын кийимдин, табелдик куралдын наркы, транспорт, күйүүчү май, байланыш каражаттарын сатып алууга жана күтүүгө кеткен чыгымдар, атайын буюм-тайымдарды жана бул кызматты күтүүгө кеткен башка чыгымдар.

4.3. “Жапайы жаныбарлардын санын эсепке алууну жүргүзүү” сабында жапайы жаныбарлардын эсебин жүргүзүүгө, транспорттун ижарасына, байланыш каражатына, күйүүчү майга кеткен чыгымдар, ошондой эле жапайы жаныбарлардын эсеби менен байланышкан башка чыгымдар көрсөтүлөт.

4.4. “Жапайы жаныбарларды коргоо” сабында транспорттун ижарасына, байланыш каражаттарын, күйүүчү майды сатып алууга жана күтүүгө кеткен максаттуу (кошумча) чыгымдар, ошондой эле жапайы жаныбарларды коргоо менен байланышкан башка чыгымдар көрсөтүлөт.

4.5. “Жапайы жаныбарларды сактоо жана көбөйтүү боюнча биотехникалык иш-чаралар” сабында бюджеттин каражатынын жана башка булактардан көрсөтүлгөн максаттарга сарпталган суммалар көрсөтүлөт.

Жапайы жаныбарларды сактоо жана көбөйтүү боюнча биотехникалык иш-чараларга кеткен чыгымдарга жапайы жаныбарларды жайлаштырууга, аларды кошумча тоюттандыруу үчүн тоюттарды сатып алууга, даярдоого жана эсептөөгө, кошумча тоюттандыруу үчүн аянттарды, тоюттандыруучу талааларды, жасалма уяларды түзүүгө, биотехникалык курулмаларды (акырларды, тоют сактоочу жайларды, силостук ороолорду, шор топурактарды, майда таштарды) курууга, жапайы жаныбарлардын жана “зыяндуу” жаныбарлардын оорулары менен күрөшүү боюнча иш-чараларды өткөрүүгө сарпталган чыгымдардын суммасы кирет.

Бул чыгымдарга төмөнкүлөр кирет: белгиленген баалоо боюнча жогоруда көрсөтүлгөн иштерди аткарып жаткан тизмеден тышкары курамдагы жумушчулардын эмгек акысы; “зыяндуу” жаныбарларды кармагандыгы же аткандыгы үчүн төлөмдөр (мисалы, карышкырларды, селсаяк иттерди), ошондой эле питомниктерди жана жапайы жаныбарларды төлдөтүү боюнча фермаларды күтүү үчүн кеткен чыгымдар, транспорттук жана башка биотехникалык иш-чараларды өткөрүү менен байланыштуу чыгымдар.

Бул чыгымдарга төмөнкүлөр кирбейт: жапайы жаныбарларды коргоого жана көбөйтүүгө жана биотехникалык иш-чараларга кеткен чыгымдардагы: биотехникалык иш-чараларды аткарууда мергенчилик коомунун мүчөлөрүнүн эмгекке катышуу көлөмү (акчалай түрдө), мергенчилик чарбачылыгында иштеген жумушчулардын эмгек акысы, ошондой эле мергенчи иттерди, аттарды күтүүгө, тоюттандырууга жана башка мергенчилик чарбасынын иш-чараларына кеткен чыгымдар.

4.6. “Жапайы жаныбарларды жайлаштыруу” сабында өндүрүмдүүлүгүн жогорулатуу үчүн аңчылык кылуучу жерлерге жапайы жаныбарларды сатып алууга, жеткирүүгө жана чыгарууга кеткен чыгымдар көрсөтүлөт. Бул саптар боюнча маалыматтарга төмөнкүлөр кирет: жаныбарлардын, тоюттардын, айбанаттарды жана канаттууларды ташуучу жабдуулардын наркы, транспорттук чыгымдар жана аңчылык жаныбарларын жайлаштыруудагы жана алардын жашаган жери боюнча аңчылык кылуучу жерлерди изилдөөгө кеткен чыгымдар, ошондой эле жумушчулардын эмгек акысы.

Сандык ченемде берилген көрсөткүчтөрдү, ошондой эле III бөлүмдүн 2-графасын толтурууда өндүрүмдүүлүгүн жогорулатуу үчүн аңчылык кылуучу жерлерге жеткирилген жана бошотулган жапайы жаныбарлардын саны көрсөтүлөт.

4.7. “Жапайы жаныбарлардын кошумча тоюту” сабында тоюттандыруучу талаалардан жана аянттардан алынган үрөн жана продукциянын наркын кошкондогу отчеттук жыл ичинде чыгарылган тоюттарды даярдоо жана сатып алуу менен байланышкан бардык чыгымдар көрсөтүлөт.

“Жапайы жаныбарлардын кошумча тоюту” сабында иш жүзүндө чыгарылган тоюттардын чыгымдары жөнүндө маалыматтар келтирилет: эт, балык аралашкан тоют, чөп, шыпыргы, дан жана аралаш тоют, тамыр азыктар жана башкалар, тоют өсүмдүктөрүн себүүдөгү жана отургузуудагы (алардын наркын жана кошумча чыгымдардын суммасын кошкондо) аянты менен тоют.

Эскертүү: тоюттардын тамырына калтырылган орточо түшүмдүүлүктүн натыйжасында түшүм бардык өсүмдүккө эгилген аянтка салмактык бирдикте эсептелинет, бул тиешелүү документтер менен катталат.

4.8. “Башкалар” сабында өзүнчө берене болуп бөлүнө албаган, ошондой эле башка категорияга кирбеген ишмердиктин түрлөрүнүн маалыматтары берилет.

4.9. “Айлана-чөйрөнү коргоо чөйрөсүндө изилдөө жана иштеп чыгуу” сабында биологиялык ар түрдүүлүктү жана ландшафтты коргоо максатында жүргүзүлгөн илимий изилдөөлөр жана иштеп чыгуулар камтылат.

4.10. “Аңчылыкты уюштуруу жана аңчылык-экономикалык текшерүү” сабында мергенчилик чарбачылыгын жүргүзүүнү уюштуруу жана өнүктүрүү үчүн аңчылык кылуучу жерлердин ичинде жана чарба аралык аңчылык уюштуруу менен экономикалык текшерүүлөрдү өткөрүүгө кеткен чыгымдар көрсөтүлөт.

4.11. 2-7-графаларда жаратылышты коргоого кеткен чыгымдарды каржылоо булактары көрсөтүлөт. Муну менен бирге белгиленген иш-чаралар мамлекеттик биргелешке каржылоо каражатынын жана республикалык бюджеттин эсебинен алынат.